

In memoriam
Dirk Noordam (22.i.1916-28.v.2001)

A.L. Noordam-Kowalska

Dirk Noordam, an enthusiastic fan and a connoisseur of nature, had two scientific passions in his life: plant viruses and the aphids of Java (Indonesia). Born in Maarn (Netherlands) in 1916, he spent his undergraduate years at the Utrecht University. His doctoral study was dealing with virus diseases of chrysanthemums and the research was made at the Experimental Station for Floriculture (since 1949, Research Station of the Institute of Phytopathological Research) in Aalsmeer. In 1952, he was awarded his Ph. D. degree from the Utrecht University. For the next 29 years (from 1952 until he retired in 1981), he worked as a plant virologist in Wageningen; first at the Institute of Phytopathological Research, and since 1957 at the Laboratory of Virology (later: Department of Virology) of the Landbouwhogeschool (later the Wageningen Agricultural University). He developed methods of identifying and classifying of plant viruses and was also active in teaching plant virology in The Netherlands and abroad (Indonesia, 1957-1959 and 1975-1978; Poland, 1966; Nigeria, 1974). For many years, his book "Identification of Plant Viruses" (1973) was a guide for students and scientific workers all over the world.

D. Noordam (1916-2001).

His interests in the aphids of Java developed in 1975-1978 during his second stay in Indonesia. Whilst there, he collected aphids from the rich tropical flora, took photographs of them, and after his return home, made slides for microscopic studies. These slides are at present in the collection of the National Museum of Natural History in Leiden. In his work on the identification of aphids, he was in close contact with Dr D. Hille Ris Lambers, and Dirk Noordam was always saying that his work "The Aphids of Java" would not have been possible without the help of that great aphidologist.

During his lifetime, Dirk Noordam published four parts of "The Aphids of Java" (1985, 1986, 1991, 1994); he was unable to complete the two final parts before his death in 2001. They are now being published with supplements and corrections of the original text made by P.G.M. Piron (Plant Research International, Wageningen), J. van Tol (Natural History Museum, Leiden), and A.L. Noordam-Kowalska.

Bibliography

Papers with an asterisk (*) are part of year reports of the research institutes where he was employed.

- Noordam, D., 1943. Over het voorkomen van "spotted wilt" in Nederland.— Tijdschrift over Plantenziekten 49: (4) 117-119.
- *Noordam, D., 1945. Beworteling van anjerstek met groeistofoplossingen.— Jaarverslag Proeftuin voor de Bloementeel te Aalsmeer: 11-15.
- *Noordam, D., 1945. *Euphorbia* (*E. fulgens*). Bladmisvorming.— Jaarverslag Proeftuin voor de Bloementeel te Aalsmeer, pp. 26-28.
- *Noordam, D., 1947. Algemeen ziekte-onderzoek.— Jaarverslag Proefstation Bloemisterij Aalsmeer 1946: 103.
- Noordam, D. & A.G.A. v.d. Nes, 1949. Een voor andere gewassen zeer gevaarlijke *Campanula*-ziekte.— Vakblad voor de Bloemisterij 4: 210.
- Noordam, D. & A.G.A. v.d. Nes, 1949. Een en ander over virusziekten in chrysanten.— Vakblad voor de Bloemisterij 4: 362.
- Noordam, D., 1950. Enkele ziekten in Amerikaanse anjers.— Mededelingen van de Directeur van de Tuinbouw 13: 703-715.
- *Noordam, D., 1950. Chrysanten, virusziekten.— Jaarverslag Proefstation Bloemisterij Aalsmeer (1949): 41-42.
- Noordam, D., 1950. Virusziekte bij anjers.— Mededelingen van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst en Proefstation te Aalsmeer: 1-2.
- Noordam, D. & W. Belgraver, 1950. Virusziekte bij anjers.— Vakblad voor de Bloemisterij 5: 69.
- Noordam, D., T.H. Thung & J.P.H. van der Want, 1951. Onderzoekingen over anjermozaïek, I.— Tijdschrift over Plantenziekten 57: 1-15.
- Noordam, D., 1951. Virusziekten in chrysanten.— Vakblad voor de Bloemisterij 6: 298.
- *Noordam, D., 1951. Chrysant, virusziekten.— Jaarverslag Proefstation Bloemisterij Aalsmeer (1950): 24-25.
- *Noordam, D., 1950. Virusziekten van bloemisterijgewassen. Chrysanten.— IPO Jaarverslag: 41-42.
- *Noordam, D., 1951. Mozaïekziekte.— Jaarverslag Proefstation Bloemisterij Aalsmeer (1950): 57.
- *Noordam, D., 1951. Bloemisterijgewassen. *Begonia*.— IPO Jaarverslag: 60.
- *Noordam, D. & J.P.H. van der Want, 1951. Bloemisterijgewassen. Anjelieren.— IPO Jaarverslag: 59.
- Noordam, D., 1952. Virusziekten bij chrysanten in Nederland.— Tijdschrift over Plantenziekten 58: 121-190.
- *Noordam, D., 1952. Chrysant, virusziekten.— Jaarverslag Proefstation Bloemisterij Aalsmeer (1951): 29-30.
- Noordam, D., 1952. Lycopersicum-virus 3 (tomato spotted wilt) bij enkele bloemisterijgewassen.— Tijdschrift over Plantenziekten 58: 89-96.
- *Noordam, D., 1952. Bloemisterijgewassen. Chrysanten.— IPO Jaarverslag: 81.
- De Bruin-Brink, G., H.P. Maas Geesteranus & D. Noordam, 1953. Lycopersicum-virus 3 (tomato spotted wilt virus), oorzaak van een ziekte bij *Nicotiana tabacum* en *Impatiens holstii*.— Tijdschrift over Plantenziekten 59: 240-244.
- *Noordam, D., 1953. Bloemisterijgewassen. Chrysanten. IPO Jaarverslag: 109-110.
- *Noordam, D., 1953. Virusziekten van landbouwgewassen. Aardappel. Kringerigheid.— IPO Jaarverslag: 113.
- Noordam, D., 1954. Diagnostische Methoden bei der Selektion von Viruskrankheiten der Chrysanthemen. 29 Pflanzenschutz-Tagung der Biologischen Bundesanstalt Braunschweig in Heidelberg, 5-9 Oktober 1953.— Mitteilungen aus der Biologischen Bundesanstalt Berlin-Dahlem 80: 169-170.
- *Noordam, D., 1954. Virusziekten van landbouwgewassen. Aardappel. Kringerigheid.— IPO Jaarverslag: 115-116.
- *Noordam, D., 1954. Virusziekten van landbouwgewassen. Voedergewassen. Lupinen. Mozaïek-virus.— IPO Jaarverslag: 117.

- Noordam, D., 1955. Onkruiden en de verspreiding van virusziekten.— Mededelingen van de Directeur van de Tuinbouw 18: 639-645.
- Bouwman, L.W.M. & D. Noordam, 1955. Komkommermozaïekvirus in *Buddleia davidii* Franch.— Tijdschrift over Plantenziekten 61: 79-81.
- *Noordam, D., 1955. Landbouwgewassen. Aardappel. Kringerigheid van aardappels.— IPO Jaarverslag: 129.
- Noordam, D., 1956. Waardplanten en toetsplanten van het ratelvirus van de tabak.— Tijdschrift over Plantenziekten 62: 219-225.
- Noordam, D., 1956. Stengelbont en kringerigheid bij aardappelen.— Landbouw en Plantenziekten, Mei-juni: 92-95.
- *Noordam, D., 1956. Landbouwgewassen. Aardappel. Kringerigheid van aardappels.— IPO Jaarverslag: 98-99.
- *Noordam, D., 1956. Landbouwgewassen. Aardappel. Virusdroogrot van aardappels.— IPO Jaarverslag: 102-103.
- Noordam, D., G.P. Termohlen & T.H. Thung, 1957. Kurkwortelverschijnselen van tomaat, veroorzaakt door een steriel mycelium.— Tijdschrift over Plantenziekten 63: 145-152.
- Noordam, D., 1957. Tabaksnecrosevirus in samenhang met een oppervlakkige aantasting van aardappelknollen.— Tijdschrift over Plantenziekten 63: 237-241.
- Thung, T.H. & D. Noordam, 1959. Over het mechanisme van de infectie.— Mededelingen van de Landbouwhogeschool en de Opzoekingsstations van de Staat te Gent. Deel XXIV: 775-778.
- Kammen, A. van, D. Noordam & T.H. Thung, 1961. The mechanism of inhibition of infection with tobacco mosaic virus by an inhibitor from carnation sap.— Virology 14: 100-108.
- Noordam, D. & E.R. 't Mannetje-Baruch, 1967. Virussen. College en Practicum in 12 uur.— Laboratorium voor Virologie: 1-23.
- Noordam, D., 1969. Infektion durch Zellenverletzung und Untersuchungen über Infektiositäts-Verdünnungskurven des Tabak-Mosaikvirus.— Zentralblatt für Bakteriologie, Parasitenkunde, Infektionskrankheiten und Hygiene 123: (3) 272-276.
- Handojo, H. & D. Noordam, 1972. Purification and serology of sugarcane mosaic virus.— Proceedings of the 14th Congress, ISSCT: 973-984.
- Noordam, D., 1973. Identification of plant viruses. Methods & experiments: 1-207.— Wageningen.
- Noordam, D. & D. Hille Ris Lambers, 1985. Aphids of Java, part 1: Introduction, five new species of *Taiwanaphis* Takahashi, 1934, with re-description of the genus (Homoptera: Aphididae).— Zoologische Verhandelingen, Leiden 219: 1-45.
- Noordam, D., 1986. Aphids of Java, part 2. *Sinomegoura* Takahashi, 1960 (Homoptera: Aphididae), with a new species of *Coffea*.— Zoologische Mededelingen, Leiden 60: 39-61.
- Noordam, D., 1991. Hormaphidinae from Java (Homoptera: Aphididae).— Zoologische Verhandelingen, Leiden 270: 1-525.
- Noordam, D., 1992. Mengenal Pasti Virus Tumbuh-tumbuhan, Kaedah dan Eksperimen. Dewan Bahasa dan Pustaka. Kementerian Pendidikan Malaysia: 1-229.— Kuala Lumpur.
- Noordam, D., 1994. Greenideinae from Java (Homoptera: Aphididae).— Zoologische Verhandelingen, Leiden 296: 1-284.

